Από την Έρευνα στην Ανάπτυξη

Πατρίτσια Κυπριανίδου
Γενική Γραμματέας
Έρευνας & Καινοτομίας

27/4/2017

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας,
Έρευνας και Θρησκευμάτων

ΕΡΕΥΝΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΓΓΕΤ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Στόχος

Η νέα γνώση που παράγεται από την Παιδεία και την Έρευνα :

- ❑ Να λειτουργεί ως ανάχωμα για τη Κοινωνία
- ❑ Να συμβάλλει στην **Ανάπτυξη** και **Παραγωγική ανασυγκρότηση**

✓ με την διαμόρφωση της **Οικονομίας της Γνώσης**
✓ με τον μετασχηματισμό του μοντέλου ανάπτυξης

Η Έρευνα και η Οικονομία της Γνώσης

- **Έρευνα που στηρίζει τις ανάγκες της Αγοράς (demand-driven)**
  - Άμεσα ορατά αποτελέσματα (σε 2-3 χρόνια)
  - Καλύπτει τις σημερινές ανάγκες της αγοράς και στηρίζει την **υπάρχουσα** Οικονομία

- **Έρευνα που προέρχεται από επιστημονική περιέργεια (curiosity-driven)**
  - Μακροπρόθεσμος χαρακτήρας
  - Προσθετικός χαρακτήρας
  - Σημαντική συνεισφορά στο **μετασχηματισμό** της Οικονομίας

Συγκριτικό πλεονέκτημα : ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η μονόπλευρη φυγή στο εξωτερικό (brain drain)

Αιτίες

Η υποτίμηση της εργασίας, η **ανεργία**, η **έλλειψη προοπτικών σταδιοδρομίας** και η απασχόληση σε εργασίες χαμηλής εξειδίκευσης (**brain waste).**

Αποτέλεσμα

Την πενταετία 2009-2014 **δεκαπλασιάστηκε** ο αριθμός των ακαδημαϊκών/ ερευνητών που έφυγαν στο εξωτερικό σε σχέση με προηγούμενες πενταετίες (Bloomberg, June 2015)

Συγκριτικά στοιχεία brain drain

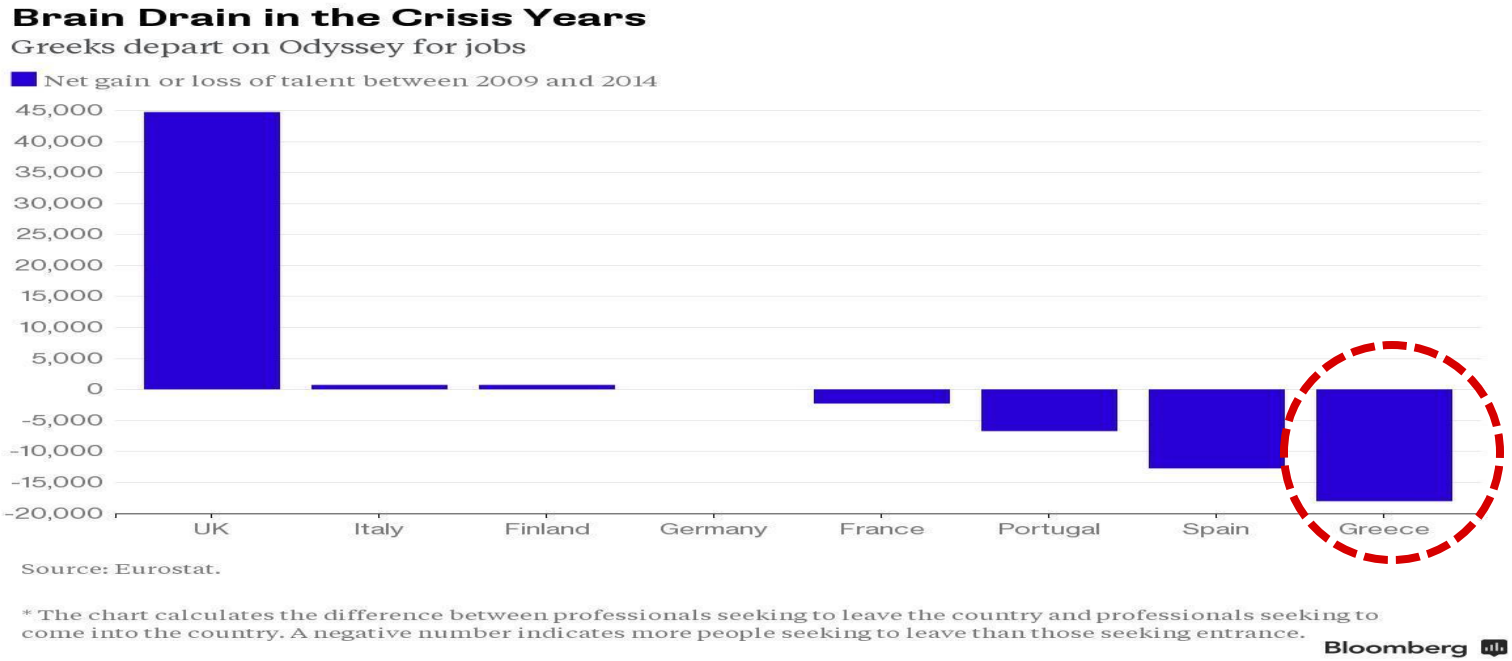

(Πηγή:Bloomberg, Ιούνιος 2015)

2000-2005 → **Μετανάστευσαν** **2.552 νέοι επιστήμονες**

2009-2014 → **Μετανάστευσαν** **20.281 νέοι επιστήμονες**

Το χτίσιμο της Οικονομίας της Γνώσης σε συνθήκες κρίσης

- Στήριξη ανθρώπινου δυναμικού και ερευνητικών υποδομών
- Αναχαίτιση του brain drain/waste – με όρους κατεπείγοντος
- Στήριξη της «ελεύθερης» Έρευνας, προϋπόθεση για ποιοτικές εφαρμογές μακράς εμβέλειας
- Διεθνής προβολή της χώρας ως κέντρο μάθησης, επιστήμης και πολιτισμού / διπλωματία της επιστήμης
- Ανάδειξη της επιστημονικής καινοτομίας και διασύνδεσή της με την υγιή καινοτόμο επιχειρηματικότητα (επιχειρήσεις έντασης γνώσης)
- Προαγωγή επιστημονικής και επιχειρηματικής Ποιότητας και Αριστείας

Ε & Α στον ιδιωτικό τομέα

- Χαμηλή απορρόφηση εξειδικευμένου προσωπικού από τον ιδιωτικό τομέα

Ανά 1000 κατοίκους απασχολούνται σε επιχειρήσεις ***1,31*** *ερευνητές έναντι* ***4,48*** *του μέσου όρου του ΟΟΣΑ*
(A. Cenci, Innovation: the European Journal of Social Science Research, 28, 443, 2015)

- Ανάγκη ανάπτυξης τμημάτων Ε&Α σε επιχειρήσεις

- Εργασία σε τομείς με συγκριτικά πλεονεκτήματα ή ακόρεστους τομείς

Η διαμόρφωση δαπανών Ε&Α

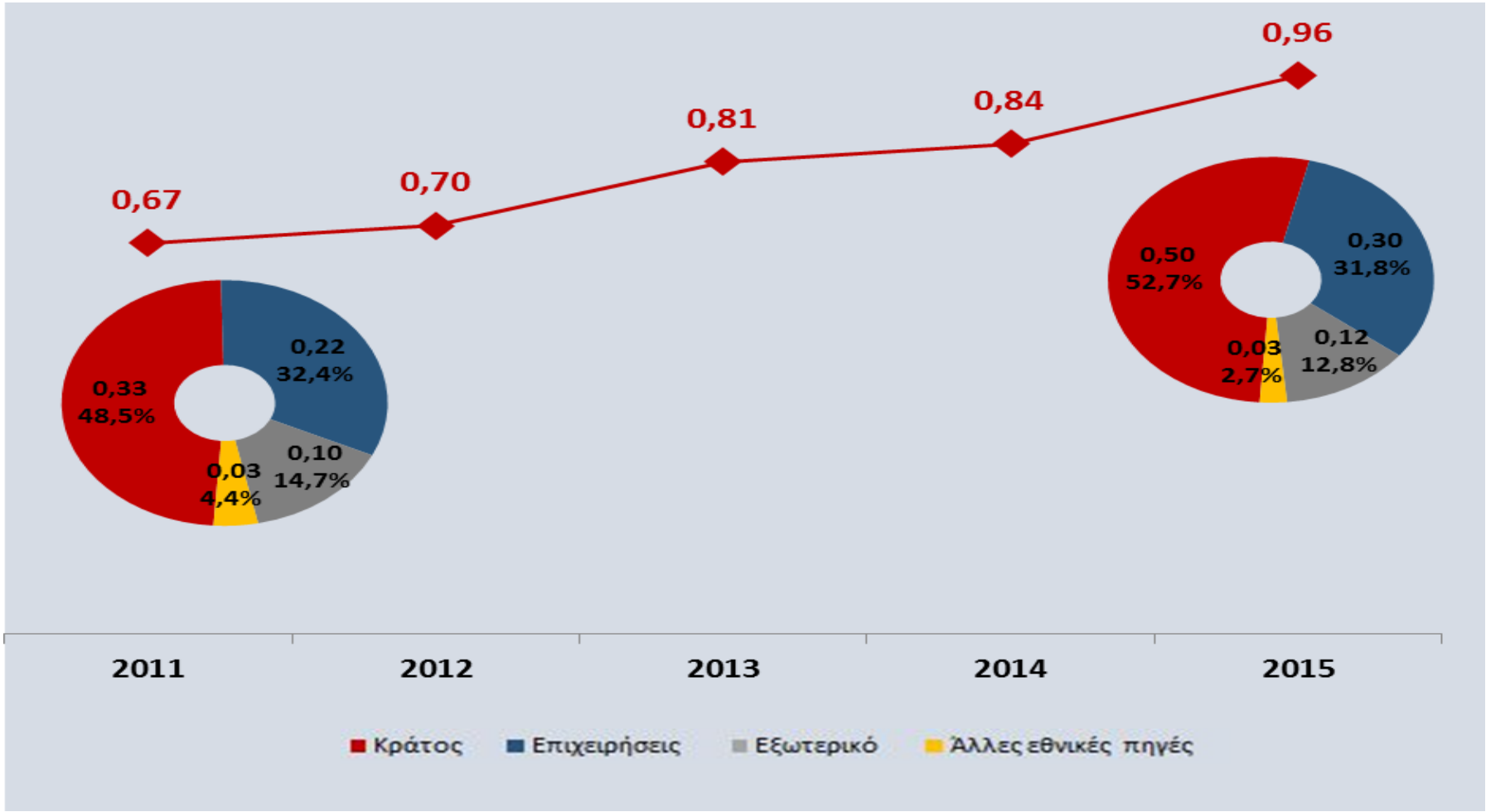

Στόχος: η αύξηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα

ΕΣΠΑ 2007-2013: Σύνολο δημόσιας δαπάνης και ιδιωτικής συμμετοχής έργων ΕΤΑΚ

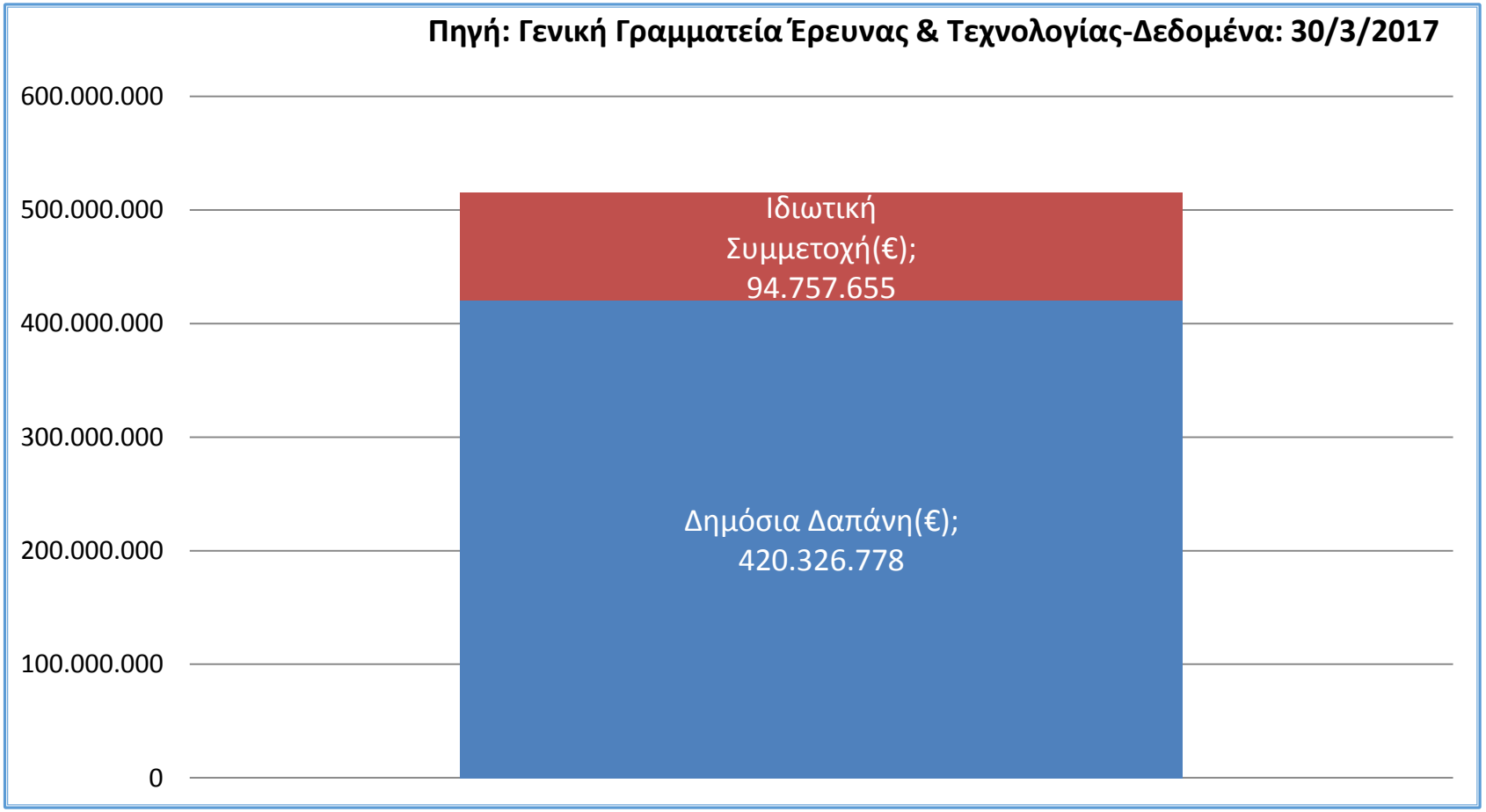

ΕΣΠΑ 2007-2013: κατανομή δημόσια δαπάνης έργων ΕΤΑΚ ανά είδος δικαιούχου

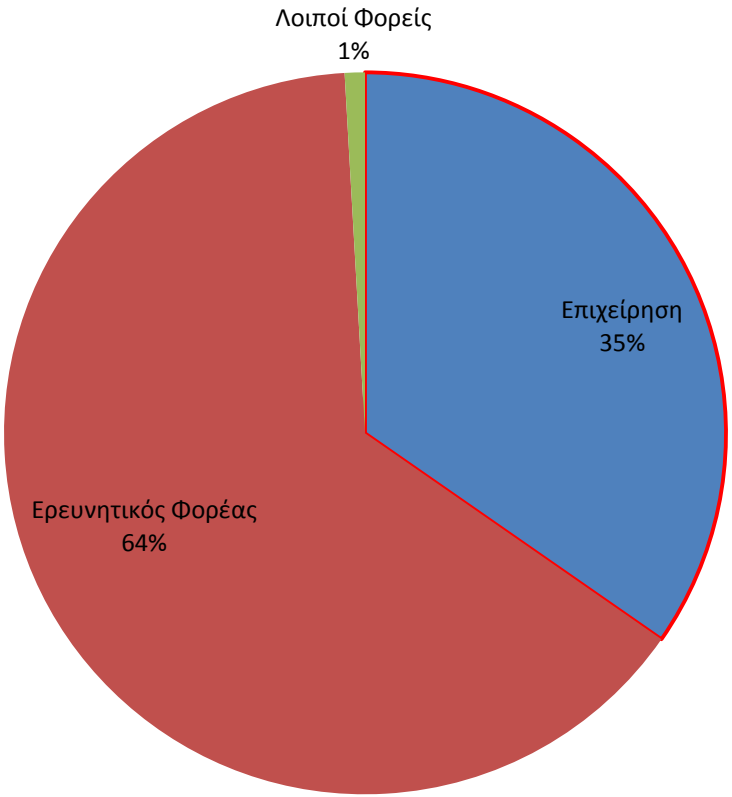

Πηγή: Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας-Δεδομένα: 30/3/2017

Νομοθετικές πρωτοβουλίες και πηγές χρηματοδότησης

- **Ο Αναπτυξιακός Νόμος :** ειδικές ρυθμίσεις για ενίσχυση επιχειρήσεων έντασης γνώσης και υψηλής προστιθέμενης αξίας

- **Ο νόμος για την Έρευνα :** ρυθμίσεις στο ερευνητικό περιβάλλον

- **Το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) :**

Η εστιασμένη στήριξη επιστημόνων **(~4000/3ετία)** και της **«ελεύθερης»** Έρευνας στα ΑΕΙ και ΕΚ της χώρας.
Χρηματοδότηση: Πρόσθετοι πόροι **240 εκ.€** (ΕΤΕπ:180εκ.€, ΠΔΕ:60 εκ.€ - έχουν ήδη καταβληθεί)

⇨ **Τα χρηματοδοτικά εργαλεία:**
ΕΣΠΑ (ΠΕΠ), ΠΔΕ, ΕΛΙΔΕΚ, Συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς, Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών, Ιδιωτικά Κεφάλαια, Επενδύσεις

Δημόσια Δαπάνη - Τακτικός Προϋπολογισμός

- ✓ Οι δαπάνες για την Έρευνα έφθασαν στο **0,96%** του ΑΕΠ του 2015 - Αύξηση τακτικού προϋπολογισμού ΕΚ
- ✓ Η δημόσια χρηματοδότηση της Έρευνας αυξήθηκε κατά **~30%** το 2016 (αύξηση ~ 200 Μ €)
- ✓ **1000** νέες θέσεις στα ΑΕΙ, **100** νέες θέσεις στα ΕΚ για το 2017-2018
- ✓ Το ΠΔΕ αυξήθηκε από **97 εκ. €** το **2014**, σε **148 εκ. €** το **2016**

HORIZON 2020

Η συμμετοχή των Ελλήνων ερευνητών είναι μέχρι σήμερα ιδιαίτερα ανταγωνιστική: Η Ελλάδα είναι **10η** στην ΕΕ

ΕΣΠΑ 2014–2020

Στήριξη κυρίως εφαρμοσμένης Έρευνας
Υψηλή χρηματοδότηση για Ε&Κ **~1.2b€**
9000 θέσεις εργασίας για νέους επιστήμονες

Υπέρ-Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών : σημαντικό εργαλείο στη διαμόρφωση της Οικονομίας της Γνώσης

- Σύμπραξη του Δημοσίου με το EIF με ελάχιστο συνολικό επενδυτικό κεφάλαιο **260 εκ. €**

- Η αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων και ιδεών μέσω του Ταμείου **« Παράθυρο Καινοτομίας »**

Η Οικονομία της Γνώσης

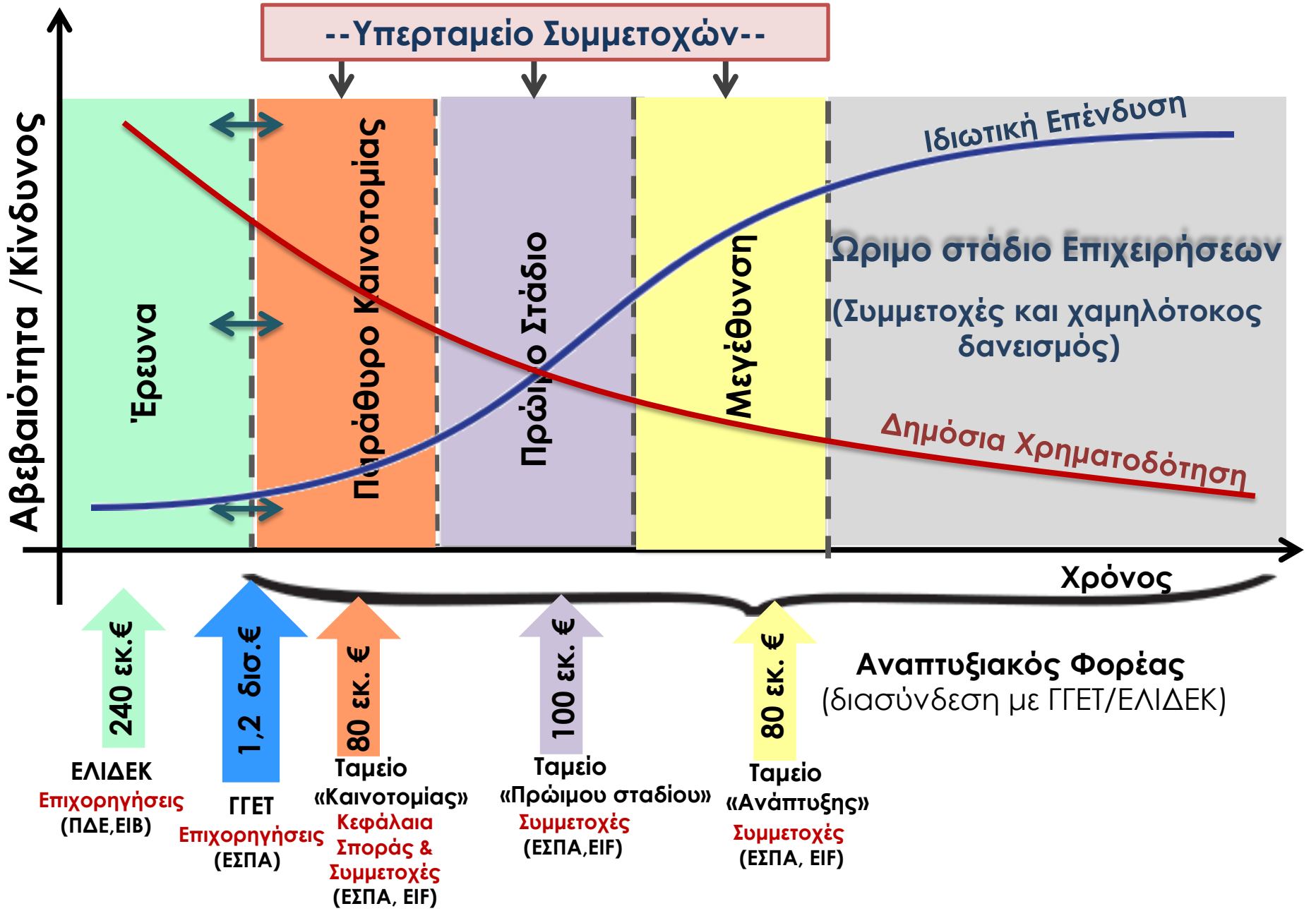

Παράθυρο Καινοτομίας

80 Μ €

ΕΠΙΤΑΧΥΝΤΕΣ

Σκοπός: Επιτάχυνση προετοιμασίας, (π.χ. POC)

Χρηματοδότηση: Κεφάλαια σποράς (pre-seed, seed)

Στήριξη: ΑΕΙ, ΕΚ, Τεχνολογικά Πάρκα, Θερμοκοιτίδες (π.χ. για εργαστηριακά πρότυπα, επιχειρηματικά σχέδια)

Ωφελούμενοι: Νέοι επιστήμονες (πτυχιούχοι, μεταπτυχιακοί)

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΤΤ)

Σκοπός: Επιλογή επιχειρηματικών πρωτοβουλιών (start ups, spin off, spin out)

Χρηματοδότηση: Συμμετοχές για IP, εμπορική αξιοποίηση κ.α.)

Στήριξη: ΑΕΙ, ΕΚ, ΤΤΟs

Ωφελούμενοι: Καθηγητές, Ερευνητές, Προ και Μετα διδάκτορες, Καινοτόμες Επιχειρήσεις

Λειτουργία «Παρατηρητηρίων – ΤΤΟs» για ΑΕΙ /ΕΚ και σε περιφερειακό επίπεδο

ΕΡΕΥΝΩ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ

Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης: **280 εκ €**

I. Έρευνα και Ανάπτυξη από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις **56 εκ €**

⇨ Υποστήριξη της έρευνας, προώθηση της καινοτομίας, ενίσχυση της δικτύωσης των ΜΜΕ

II. Συμπράξεις Επιχειρήσεων με Ερευνητικούς Οργανισμούς **200 εκ €**

⇨ Συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών οργανισμών

III. Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων **24 εκ €**

⇨ Προώθηση της έρευνας στο επόμενο επίπεδο της τεχνολογικής ετοιμότητας έχοντας ως βάση αποτελέσματα από προηγούμενα ερευνητικά έργα

ενιαία δράση ΕΥΔΕ-ΕΤΑΚ

ΕΡΕΥΝΩ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	
Υλικά - Κατασκευές	
Τουρισμός, Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες	
Αγροδιατροφή & Βιομηχανία τροφίμων	
Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη	
Υγεία & Φάρμακα	
Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα	
Ενέργεια	
Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών	
Αναδυόμενες Τεχνολογίες	
Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης:	**280 εκατ. €**

Seal of Excellence - *για ΜΜΕ* Δημόσια Δαπάνη: 50 εκ. €

- ✓ **Χρηματοδότηση προτάσεων που έλαβαν το «Seal of Excellence» στη δράση του Ορίζοντα 2020 SME Instrument** (αλλά δεν χρηματοδοτήθηκαν λόγω περιορισμένου προϋπολογισμού)

Κέντρα Ικανότητας (Competence Centers) σε τομείς της RIS3 Δημόσια Δαπάνη: 30 εκ. €

- ✓ Ανάπτυξη δικτύων Κέντρων Ικανότητας
- ✓ Υποστήριξη αναγκών των παραγωγικών επιχειρήσεων και υπηρεσιών του δημοσίου, ΔΕΚΟ, τοπικής αυτοδιοίκησης κλπ.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

- **Διεθνής & Ευρωπαϊκή Συνεργασία** : ERA Nets, Διακρατικές Συνεργασίες με Ρωσία, Γερμανία, Ισραήλ - Β' Φάση : Κίνα

  Υλοποίηση 37 εκατ. € (υπό αξιολόγηση)

- **Ειδικές Δράσεις σε τομείς υψηλής προτεραιότητας**

  Δημόσια Δαπάνη : ~24 εκατ. €

  - ✓ Ανοιχτή Καινοτομία στον Πολιτισμό 13 εκ. €
  - ✓ Υδατοκαλλιέργεια 5,25 εκ. €
  - ✓ Βιομηχανικά Υλικά 6 εκ. €

Υλοποίηση εμβληματικού χαρακτήρα έργων :

- Μέσω συνεργασιών ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων
- Ενέργειες προβολής/διάχυσης των αποτελεσμάτων
- Δικτύωση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
- Καινοτομία για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

ΕΣΠΑ 2014-2020: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΕΠΑνΕΚ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

❑ Νεοφυείς επιχειρήσεις για την αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων και καινοτομικών ιδεών στους τομείς της RIS3

Δημόσια Δαπάνη: 35 εκ €

Από: ΑΕΙ/ Ερευνητικά Κέντρα, Επιχειρήσεις και ανεξάρτητους ιδιώτες ερευνητές

Σκοπός: Αξιοποίηση ώριμων ερευνητικών αποτελεσμάτων και καινοτόμων ιδεών

❑ Καινοτομικές συνεργατικές συστάδες επιχειρήσεων στους τομείς RIS3

Δημόσια Δαπάνη: 24 εκ €

- ✓ ***Δημιουργία και υποστήριξη καινοτομικών συστάδων επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων***
- ✓ ***Ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας***
- ✓ Ενίσχυση Φορέα Αρωγού για συγκρότηση της συστάδας Ανάπτυξη συνεργιών
- ✓ Ενίσχυση επιχειρήσεων για δράσεις έρευνας, καινοτομίας μέσου – υψηλού TRL

Ένα συνεκτικό σχέδιο για τη διαμόρφωση της Οικονομίας της Γνώσης

Το μεγάλο ζητούμενο: Το χτίσιμο όρων εμπιστοσύνης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

ΕΡΕΥΝΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΓΓΕΤ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ